

نگاه ناب

درس‌های اصول عقاید

آیه‌الله سیدرضی شیرازی

به کوشش سید محمدحسین آیه‌الله‌زاده شیرازی

بوستان کتاب
۱۳۹۴

موضوع:

عقاید: ۱۵۰ (کلام و عقاید: ۲۵۱)

گروه مخاطب:

- تخصص (طوب و دانشجویان)

- عمومی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۴۸

مسلسل انتشار (چاپ اول به ز چاپ): ۶۴۷۲

سرشناسه

: شیرازی، رضی، ۱۳۰۷ -

عنوان و نام پدیدآور

: نگاه ناب: درس های اصول عقاید.

مشخصات نشر

: قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۴۳۶ ص.

شابک

: 978 - 964 - 09 - 1676 - 6

وضعیت فهرست نویسی: فبیای مختصر.

یادداشت

: کتاب نامه: ص. [۴۰۵] - ۴۱۱؛ همچنین به صورت زیرنویس.

یادداشت

: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شناسه افزوده

: آیه الله زاده شیرازی، محمد حسین، ۱۳۴۹ -

شناسه افزوده

: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، مؤسسه بوستان کتاب.

شماره کتاب شناسی ملی: ۳۸۲۷۲۷۹

• نویسنده: آیه‌الله سید محمدحسین آیه‌الله‌زاده شیرازی

• ناشر: مؤسسه بوستان کتب

(مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتب

• نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۴ • شمارگان: ۱۱۵۰ • بهای: ۲۶۰۰۰ تومان

تمامی حقوق © محفوظ است

printed in the Islamic Republic of Iran

♦ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفائیه)، حص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۷-۳۷۴۱۵۵۰، فکس: ۳۷۴۳۴۲۶، تلفن پخش: ۳۷۴۳۴۲۶

♦ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب یا همکاری ۱۷۰۰۰)

♦ فروشگاه شماره ۲: تهران، میدان فلسطین، خ طوس، کوچه تبریز، پلاک ۳۰، تلفن: ۵۶۹۲۱

♦ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی، خیابان رضوی، تلفن: ۲۲۳۳۶۷۲

♦ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۱۰۰۰

♦ فروشگاه شماره ۵: اصفهان، میدان انقلاب، جنب سینما ساحل، تلفن: ۳۲۲۲۱۷۱۲

♦ فروشگاه شماره ۶ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۴۱۰۷۹

♦ فروشگاه شماره ۷: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۳۷، تلفن: ۳۷۸۴۲۵۹۰-۹۲

اطلاع از تازه‌های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۰۲۱۵۵۰۰۱۰ و یا ارسال درخواست به

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: <http://www.bustaneketab.com>

با قدردانی از همکاری‌هایی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

• اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب: جواد آهنگر • ویراستار: ابوالفضل طریقه‌دار • چکیده عربی: خلیل العصامی • چکیده انگلیسی: یحیی داوری
• فیا: مصطفی محقوقی • حروفنگار: هادی ناطقی • اصلاحات حروفنگاری: مهدیه قربان دوست و سبکینه ملازاده • صفحه آرا: احمد مؤتمنی • نمونه‌خوانی: محمد
وکیلی • کنترل نمونه‌خوانی: محمدجواد مصطفوی • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش • کارشناس طراحی و گرافیک و طراح جلد: مسمود نجابتی
• اداره آماده‌سازی: حمید رضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • قائم مقام مؤسسه و مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی
رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

۱۹.....	درباره مؤلف.....
۲۱.....	درآمد.....
۲۳.....	پیش گفتار.....

بخش اول: خداشناسی

۲۹.....	مقدمه.....
۲۹.....	ابعاد روح انسانی.....
۳۰.....	طرح مسئله خدا یک ضرورت است.....
۳۳.....	فصل اول: شبهه ها و مآله های مآذ گرایان.....
۳۳.....	اشاره.....
۳۳.....	شبهه اول: آیا هستی مساوی با ماده است؟.....
۳۴.....	پاسخ: موضع عقل.....
۳۵.....	وظیفه و حدود علم.....
۳۷.....	انس به وضعیت موجود؛ منشأ تحلیل های ماده گرایان.....
۳۹.....	انواع روش های استدلال.....

- ۴۰..... روش استدلال ماتریالیست‌ها
- ۴۱..... شهوت و شبهه، منشأ تفکر ماده‌گرایان
- ۴۲..... آیا منکر واقعی وجود دارد؟
- ۴۳..... گزیده
- ۴۴..... شبهه دوم: آفریدگار خدا کیست؟
- ۴۴..... پاسخ ۱: ماده‌گرایان نیز به موجود قدیم و ازلی معتقدند
- ۴۵..... پاسخ ۲: هستی خدا ذاتی است، نه عرضی
- ۴۶..... پاسخ ۳: طرح بین سؤالی غلط است
- ۴۶..... بطلان دور
- ۴۷..... بطلان تسلسل
- ۴۸..... پاسخ ابن سینا
- ۴۹..... تنها پدیده نیازمند به علت است
- ۴۹..... گزیده
- ۵۰..... شبهه سوم: آیا علم، خدا را اثبات می‌کند؟
- ۵۰..... پاسخ
- ۵۳..... معانی و انواع علم
- ۵۵..... گزیده
- ۵۵..... شبهه چهارم: راهی به ماورای طبیعت نداریم!
- ۵۵..... پاسخ: وجود غریزه
- ۵۶..... شبهه پنجم: زشتی‌های جهان چگونه قابل توجیه است؟
- ۵۷..... پاسخ: نقصان علم بشر
- ۵۸..... شبهه ششم: مبنای قانون علیت چیست؟
- ۵۹..... پاسخ‌ها

۶۰	پاسخ ۱: مفهوم تعاقب با مفهوم علّیت تفاوت دارد.....
۶۰	پاسخ ۲: ندیدن، دلیل بر نبودن نیست.....
۶۲	گزیده.....
۶۲	شبهه هفتم: با وجود قانون تضاد و تکامل در بطن ماده چه نیازی به صانع جهان است؟.....
۶۳	بررسی مقدمه اول (قدمت ماده).....
۶۳	شرح چند واژه مهم فلسفی.....
۶۶	دو دلیل است برای قدمت ماده.....
۶۸	دلایل حدوث ماده.....
۶۸	دلیل اول: ماده نسبت اولیاً مندرعلت است.....
۷۱	دلیل دوم: ماده در حرکت، بازمند علّت است.....
۷۱	تعریف و اقسام حرکت.....
۷۲	حرکت در جوهر.....
۷۴	نتیجه.....
۷۵	بررسی مقدمه دوم (تضاد درونی ماده).....
۷۷	گزیده.....
۷۸	شبهه هشتم: آیا موجود از عدم پدید آمده است؟.....
۷۸	پاسخ: قدم زمانی و مخلوقیت.....
۷۹	شبهه نهم: آیا پس از کشف قوانین طبیعت باز هم وجود خدا قابل توجیه است؟.....
۷۹	پاسخ: علّت طولی و عرضی.....
۸۱	شبهه دهم: اگر نیاز اولیه هستی به وجود صانع مسلم باشد، دیگر استمرار و بقای.....
۸۱	آن چه نیازی به صانع دارد؟.....
۸۱	پاسخ: درک صحیح از مفهوم علّت.....
۸۳	پیوست ها.....

۹۴	فصل دوم: راه‌های اثبات صانع (آفریدگار).....
۹۴	اثبات صانع.....
۹۴	راه اول: فطرت.....
۹۴	الف) غریزه.....
۹۶	فرق غریزه و عادت.....
۹۷	گریزی بودن خداجویی.....
۹۸	گریزه و پاسخ‌گویی به آن.....
۹۸	ب) عشق زیبا.....
۹۹	ج) قانون پذیرش رضای و تقاضا.....
۹۹	دو اشکال و دو پاسخ.....
۱۰۱	یادآوری فطرت، وظیفه انبیای الهی.....
۱۰۳	فرضیه‌هایی برای گریز از فطرت.....
۱۰۳	۱. دین مولود شرایط اقتصادی است.....
۱۰۴	پاسخ:.....
۱۰۵	تهمت ناروا.....
۱۰۶	پرسش.....
۱۰۷	پاسخ: توضیح معنای صبر.....
۱۰۸	۲. دین مولود جهل است.....
۱۰۹	۳. دین مولود فقر است.....
۱۰۹	۴. دین مولود ترس است.....
۱۱۰	پاسخ.....
۱۱۱	گزیده.....
۱۱۱	راه دوم: حس.....

۱۱۲	الف . برهان نظم
۱۱۳	توضیح برهان نظم
۱۱۳	معنای نظم
۱۱۴	گزیده
۱۱۴	ب) برهان حدوث
۱۱۵	حدوث ماده به دلیل فلسفی
۱۱۶	توضیح تکمیل
۱۱۸	حدوث ماده از نظر علم
۱۲۲	قانون دوم ترمودینامیک
۱۲۳	بحثی در حاشیه حدوث عالم
۱۲۳	معنای حیات
۱۲۷	شگفتی حیات
۱۲۹	خلقت انسان
۱۳۳	ج) برهان هدایت
۱۳۴	هوش گیاه
۱۳۴	غریزه حیوان
۱۳۶	ارگانیسم بدن انسان
۱۳۶	نیروی الهام در انسان
۱۳۸	الهامات اخلاقی
۱۴۰	روشن بینی
۱۴۱	رؤیا
۱۴۲	راه سوم: عقل
۱۴۲	الف) برهان امکان و وجوب

۱۴۲	۱. ماهیت و وجود
۱۴۳	۲. ماهیت و امکان
۱۴۳	۳. ماهیت و نیاز آن به علت
۱۴۴	۴. وحدت جهان
۱۴۴	استدلال قرآن
۱۴۵	انکار وحدت جهان
۱۴۶	ب) رهان سدیقین
۱۴۸	پیوست ها
۱۵۴	فصل سوم: توحید
۱۵۴	معنای توحید
۱۵۴	بیان اول
۱۵۶	بیان دوم
۱۵۶	بیان سوم
۱۵۷	ادله توحید
۱۵۷	۱. امتناع ترکیب در ذات حق
۱۵۸	۲. نامتناهی بودن وجود محض
۱۵۸	۳. امتناع توارد علتین بر معلول واحد
۱۶۰	پیوست ها
۱۶۲	فصل چهارم: صـ لـ ت خـ دـ ی مـ تـ مـ ل
۱۶۲	معنای اسم و صفت
۱۶۳	تقسیمات صفات
۱۶۴	حیات
۱۶۵	علم

۱۶۸	خداوند جسم نیست
۱۶۸	صفات خدا عین ذات اوست
۱۶۸	خداوند کمال مطلق است
۱۶۸	خداوند مافوق زمان و مکان است
۱۶۹	فصل پنجم: افعال خدای متعال (عدل)
۱۶۹	معنای عدل
۱۶۹	اقسام عدل
۱۷۰	دلایل عدل
۱۷۱	اشکال‌های عدالت تکوینی
۱۷۱	توضیح بیشتر در مسئله شرور و تقاضای
۱۷۵	پاسخ‌ها
۱۷۵	۱. عدم اشراف همه جانبه بر عالم
۱۷۷	۲. ابهام در معیار خیر و شر
۱۷۹	۳. تفصّل است، نه استحقاق
۱۷۹	۴. شر، امری عدمی است
۱۸۲	۵. شر ناشی از جهل
۱۸۳	۶. جهان در حال تکامل
۱۸۳	۷. جبران محرومیت‌ها
۱۸۴	۸. شر و تکامل
۱۸۴	اشکال‌های عدالت تشریعی
۱۸۵	پاسخ
۱۸۸	انواع بلوغ
۱۸۸	اشکال‌های عدالت جزایی

۱۸۹.....	پاسخ
۱۹۱.....	پیوست‌ها

بخش دوم: فرمان خدا

۱۹۹.....	فصل اول: نبوت
۱۹۹.....	۱. نبوت نامه
۲۰۰.....	با وجود عقل چه نیازی به انبیا داریم؟
۲۰۰.....	پاسخ
۲۰۰.....	۱. نیاز بشر به قانون
۲۰۱.....	نتیجه
۲۰۴.....	۲. نیاز فطری بشر به عدالت
۲۰۶.....	۳. نیاز انسان به سعادت
۲۰۶.....	۴. نیاز بشر به ضمانت اجرایی قانون
۲۰۷.....	عوامل ضمانت اجرا
۲۰۹.....	نتیجه
۲۱۰.....	آیا وجدان برای ضمانت اجرا کافی است؟
۲۱۴.....	معیارهای حق و باطل
۲۱۵.....	۱. اکثریت
۲۱۶.....	۲. نبودن
۲۱۹.....	۳. نتیجه نیکو داشتن
۲۲۱.....	۴. عرف
۲۲۲.....	۵. وجدان
۲۲۲.....	گزیده

۲۲۲	انواع هدایت‌های الهی
۲۲۲	۱. هدایت غریزی
۲۲۳	۲. هدایت حسی
۲۲۵	۳. هدایت عقلی
۲۲۵	۴. هدایت وحی
۲۲۷	هدایت به معنای توفیق
۲۲۹	گزیده
۲۲۹	۲. نبوت خاصه
۲۳۰	معجزه چیست؟
۲۳۰	قرآن معجزه پیامبر اسلام ﷺ
۲۳۱	۱. بررسی محیط پیامبر ﷺ
۲۳۴	۲. امنی بودن پیامبر ﷺ
۲۳۸	۳. محتوای قرآن
۲۳۹	برخی از معجزات علمی قرآن
۲۳۹	۱. گردش زمین
۲۳۹	۲. زوجیت گیاهان
۲۴۰	۳. زوجیت عمومی
۲۴۰	۴. جاذبه عمومی
۲۴۱	۵. چگونگی پیدایش سیارات
۲۴۱	۶. موجوداتی در کرات دیگر
۲۴۱	۷. خاموشی خورشید
۲۴۲	۸. کمبود اکسیژن در ارتفاعات
۲۴۲	۹. گسترش فضا

۲۴۳	۱۰. جدایی زمین از خورشید.....
۲۴۳	۱۱. پایان یافتن حرکت اجرام آسمانی.....
۲۴۳	۱۲. منحصر به فرد بودن خطوط سر انگشتان.....
۲۴۴	۱۳. شکل نقطه انسان.....
۲۴۴	۱۴. تکلم حیوانات با یکدیگر.....
۲۴۵	۱۵. حرکت خورشید.....
۲۴۵	۱۶. عدم اختلاط آب شور و شیرین دریاها.....
۲۴۶	گزیده.....
۲۴۶	انحرافات در شهادت علیه پیامبر اسلام ﷺ.....
۲۴۷	بررسی و پاسخ.....
۲۴۸	پاسخ نظریه اول (نبوغ پیامبر اسلام.....
۲۴۹	پاسخ نظریه دوم (فراگیری علوم از دیگران.....
۲۵۱	پاسخ نظریه سوم (قرآن برگرفته از دیگر کتب آسمانی است).....
۲۵۲	پاسخ نظریه چهارم (شخصیت دروغین پیامبر.....
۲۵۶	گزیده.....
۲۵۶	دلایل خاتمیت.....
۲۵۶	۱. دلیل عقلی: عدم تحریف و وجود اصول ثابت.....
۲۶۳	گزیده.....
۲۶۳	۲. دلیل نقلی: وجود آیات و روایات بسیار زیاد.....
۲۶۴	شبهاتی درباره خاتمیت.....
۲۶۴	شبهه اول: تحوّل همیشگی زندگی انسانی.....
۱۶۴	پاسخ.....
۲۶۶	شبهه دوم: نارسایی در مقابل مسائل جدید.....

۲۶۶.....	پاسخ.....
۲۶۸.....	شبهه سوم: محدودیت به قوم عرب.....
۲۶۸.....	پاسخ.....
۲۷۲.....	گزیده.....
۲۷۳.....	پیوست ها.....
۲۹۵.....	فصل دوم: امامت.....
۲۹۵.....	هدف از بحث امامت چیست؟.....
۳۰۰.....	حدیث تقلین.....
۳۰۱.....	امامت استمرار نبوت.....
۳۰۷.....	آیه تبلیغ.....
۳۰۹.....	حدیث دوات و قلم.....
۳۱۰.....	امامت امری حقیقی است، نه اعتباری.....
۳۱۴.....	امامت سایر ائمه.....
۳۲۰.....	نکته مهم.....
۳۲۲.....	پیوست ها.....

بخش سوم: معاد

۳۳۵.....	فصل اول: معنی معاد.....
۳۳۵.....	۱. بازگشت انسان به خدا.....
۳۳۵.....	۲. بازگشت روح به بدن.....
۳۳۶.....	۳. بازگشت اعمال انسان به انسان.....
۳۴۰.....	مسئله اصلی در معنای اول و دوم: بقای روح.....
۳۴۲.....	پیوست ها.....

۳۴۳	فصل دوم: دلایل وجود روح و تجرّد آن
۳۴۳	الف: دلایل حسی
۳۴۳	۱. اسپریتیزم و رابطه با ارواح
۳۴۴	۲. تله پاتی و روشن بینی
۳۴۴	۳. هیپنوتیزم
۳۴۴	۴. رؤیاهای صادق
۳۴۵	ب) دلایل عقلی
۳۵۰	جمع بندی
۳۵۳	پیوست ها
۳۵۷	فصل سوم: دلایل اثبات ماده
۳۵۷	۱. برهان فطرت
۳۵۸	تقریر اوّل: تمایل به ابدیّت
۳۵۹	تقریر دوم: نامحدود بودن انسان
۳۶۰	مقدمه اول
۳۶۰	مقدمه دوم
۳۶۲	پاسخ به اشکالی در مورد تقریر اوّل
۳۶۳	۲. برهان موازنه و محاسبه
۳۶۳	الف. بیان کبرا: عالم، عالم تقدیر و اندازه است.
۳۶۵	ب) بیان صغرا: اعمال انسانی جزئی از عالم است.
۳۶۵	گزیده
۳۶۶	۳. عدم گنجایش این دنیا
۳۶۶	گزیده
۳۶۶	۴. برهان بقای ماده و انرژی

۳۶۷	۵. برهان وجود حافظه جهانی
۳۶۹	۶. برهان حرکت و هدف‌داری جهان ماده
۳۷۰	۷. هدف خلقت انسان
۳۷۲	پیوست ها
۳۷۴	فصل چهارم: مرگ و پس از آن
۳۷۴	۱. احتضار
۳۷۹	۲.برزخ
۳۷۹	مسئله انحلال بدن
۳۸۱	معنای برزخ و زندگی آن
۳۸۳	۳. قیامت
۳۸۳	تحلیل سوره قیامة
۳۸۳	الف. سوگندها
۳۸۴	ب) دلایل انکار
۳۸۶	ج) علایم روز قیامت
۳۸۷	د. راه انکار بسته است
۳۸۸	ه) مردم دو دسته‌اند
۳۸۸	و) احتضار
۳۹۰	ز) هدف‌داری
۳۹۰	ح) قدرت بر اعاده
۳۹۱	معاد جسمانی و روحانی
۳۹۴	پیوست ها
۳۹۶	فصل پنجم: آثار اعتقاد به معاد
۳۹۷	۱. تقویت روح فتوت و ایثار

۳۹۸.....	الف) مکتبی که معتقد به قیامت نیست
۳۹۹.....	ب) مکتب معتقد به قیامت
۴۰۰.....	۲. تکامل اجتماع
۴۰۴.....	۳. ضمانت اجرای قوانین
۴۰۵.....	کتاب نامه

فهرست ها

۴۱۵.....	آیات
۴۱۹.....	روایات
۴۲۱.....	اصطلاحات
۴۲۹.....	اعلام

درباره مؤلف

آیه الله سید رضی شیرازی از نوادگان میرزای شیرازی بزرگ و در زمره فقیهان و حکمای الهی است. وی در سال ۱۳۰۷ شمسی، در نجف اشرف دیده به جهان گشود و تا سی سالگی، در همان مکان سربلندی به تحصیل مراحل علمی، اعم از مقدمات، سطح و خارج فقه و اصول پرداخت. برجسته ترین استادان ایشان در نجف، بزرگانی همچون والدشان آیه الله سید محمد حسین شیرازی جد مادری شان آیه الله شیخ محمد کاظم شیرازی و آیه الله شیخ حسین حلی بودند. ایشان نخستین اجازه اجتهاد را در سال های جوانی از آیه الله شیخ محمد حسین کاسف الغطاء دریافت کرد.

پس از این دوره در تهران رحل اقامت افکند. خارج فقه را به مدت هفت سال، از محضر آیه الله شیخ محمد تقی آملی درک فیض نمود. کتب فلسفه و عرفان، از قبیل: شرح منظومه، اشارات، اسفار و شرح فصوص را خدمت آیات ربانی، آقا میرزا مهدی الهی قمشه ای، آقا میرزا ابوالحسن شعرانی، آقا سید ابوالحسن رفیعی قزوینی، آقا میرزا احمد آشتیانی، فاضل تونی، میرزا محمد علی حکیم شیرازی و حائری سمنانی - قدس الله اسرارهم - فراگرفت.

معظم له از سال ۱۳۳۸ شمسی تا کنون به تدریس دروس سطوح عالیّه خارج فقه، اصول و فلسفه پرداخته است. حاصل این سال ها، تربیت علمی و اخلاقی شاگردان

متعدد و تألیف کتب علمی است. از جمله نگاشت‌های ایشان شرح جامع کتاب منظومه به نام درس‌های شرح منظومه حکیم سبزواری و حاشیه بر امور عامه اسفار به نام الاسفار عن الاسفار است. ایشان در این مدت، علاوه بر اشتغالات علمی، به اقامه جماعت در مسجد شفای تهران و تفسیر قرآن و بیان مباحث اخلاقی و تربیت جوانان و مشتاقان علوم اسلامی و بحث و گفت و گو با اقلیت‌های مذهبی اهتمام داشته است. طبق مستندات موجود، تا کنون بیش از پانصد نفر در محضر ایشان به دین مبین اسلام مشرف شده‌اند.

www.ketab.ir

درآمد

کتابی که پیش رو دارید یکی از تألیفات گران قدری است که مؤلف به منظور تقویت مبانی اعتقادی نسل جوان محلّ گره های فکری آنان در سال ۱۳۵۰ شمسی تألیف کرده است. در این اثر ارزشمند یک دوره معارف حقه، از مبدأ تا معاد، به شیوه ای بدیع و استدلالی عرضه و بسط بکثرت دقت علمی و فلسفی با قلمی شیوا تبیین شده است.

روش ایشان در این کتاب، مطرح کردن نظریات و شبهات اصول اعتقادی، و سپس نقد منصفانه آن هاست که بدین سان، اندیشه برتر در میزان عقل و منطق، روشن شده است.

اگر چه این تألیف در گذشته با نام طرح و نقد اندیشه ها در مبانی اعتقادی به چاپ رسیده است، لیکن چاپ جدید این اثر به همراه تغییراتی به شرح زیر عرضه می شود:

۱. مؤلف محترم، طی حدود یکصد جلسه این کتاب را برای عده ای از طلاب و علاقه مندان تدریس کردند که ما نیز با اغتنام این فرصت، توضیحاتی را که لازم بود به صورت پیوست در پایان هر فصل اضافه کرده ایم که برای تشخیص آن ها از علامت [] در متن اصلی استفاده شده است.

۲. با توجه به طرح اشکالات جدید در عرصه فکر و عقیده و نیز وجود

کاستی‌هایی در چاپ پیشین، با اشراف معظم له نسبت به جبران آن‌ها تلاش شده است.

۳. مطالب کتاب تا حدّی که امکان داشت، منبع‌یابی و مستندسازی و واژه‌نامهٔ برخی اصطلاحات کلامی و فلسفی و نیز فهرست‌های تخصصی در پایان کتاب آورده شده است.

در پایان متذکّر می‌شویم که مجموعهٔ سخنرانی‌های والد معظم که با نام *زلزال حکمت* چاپ شده است، دانستنی‌های اعتقادی و مذهبی بیشتری را در اختیار مشتاقان قرار می‌دهد...
از خداوند متعال، سلامت و رستگاری همگان و توفیقات روز افزون مؤلف محترم را خواستاریم.

سید محمد حسین آیه الله زاده شیرازی

بسم المقدّسة - شعبان المعظّم ۱۴۳۵ - تیر ۱۳۹۳

پیش‌گفتار

بنیان عمل، عقیده است. آدمی نخست معتقد می‌شود، سپس به عمل می‌پردازد. آن‌گاه که شالوده عقیده در جامعه‌ای متزلزل شود، سیمای عمل در آن جامعه رنگ تباهی و فساد به خود می‌گیرد. هرگونه اصلاحی باید از اصلاح عقیده آغاز شود:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾^۱

همانا خداوند هیچ قومی را دگرگون نخواهد کرد، مگر آن‌که آنان (نخست) حال خود را تغییر دهند.

عمری را بر اساس این فکر، سپری کرده و از خداوند توفیق خواسته‌ام تا بتوانم در این راه مقدس گامی بردارم و خدمتی صادقانه انجام دهم. سر و آرام‌بخش با جوانان بوده است، جوانانی که در اقیانوس امواج تبلیغاتی جهان امروز سردرگم، به دنبال دست‌گیره‌ای محکم‌اند و مبانی اعتقادی صحیحی را می‌جویند؛ خاصه جوانانی که کام‌تشنه آنان را مبانی فکری مادی‌گرایی سیراب نمی‌سازد. آنان دریافته‌اند که انسان همچون سنگ و چوب نیست، تا زندانی زندان ماده باشد. آنان در انسان گوهری

یافته‌اند، پرورش یافته از ﴿وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾^۱، «در او از روح خویش دمیدم». گر چه آدمی از ﴿سَلَالَةٍ مِنْ طِينٍ﴾^۲ نشئت گرفته، ولی سرانجام با تحوّل رمزآمیز، پرده سلاله را دریده و به ورای آن راه یافته است. او از سنخ ماده بیرون آمده و با آفریدگار جهان انس گرفته است.

تلاش کرده‌ام تا در راه کمک به این جوان‌ها، اصول عقاید اسلامی را با بیانی متناسب با فهم عموم و به دور از هرگونه اصطلاح گیج کننده، در معرض افکار آنان قرار دهم.

از خداوند خواهم این خدمت را که امید است صادقانه و برکنار از هرگونه ریا و رشک باشد، بپذیرد و آن را ذخیره‌ای برای آخرت قرار دهد. و نیز از او امید دارم که این سخنان را بخانه از دل را، در دل خواننده نیز جای دهد؛ باشد تا در پرتو این عقاید آسمانی، مبتنی بر قیودتی جامعه و در نتیجه سیمای عملی آن سامان گیرد و جامعه اسلامی نوبیاد ما، به باستی به جامعه‌ای با سیمای اسلامی متحوّل شود.

از آن جا که اعتقاد به خداوند اساس و محور همه اصول اعتقادی است و سایر اصول (عدل، نبوت، امامت، معاد) هر کدام به گونه‌ای با این اصل بر می‌گردد، کتاب را مشتمل بر سه بخش (خداشناسی، فرمان خدا، جزای فرمان) و نافرمانی) قرار دادم. به این ترتیب بخش‌های این کتاب عبارتند از:

بخش اول، خداشناسی. و به همین مناسبت مبحث عدل در پی بحث اثبات صانع (آفریدگار) آمده است.

بخش دوم، فرمان خدا. و به همین مناسبت بحث نبوت به بحث امامت می‌انجامد.

۱. حجر، آیه ۲۹.

۲. مؤنون، آیه ۱۲.

بخش سوم، پاداش و کیفر فرمانبری و نافرمانی. بحث معاد و روز رستاخیز در این بخش مطرح می‌شود. [۱]

از خداوند می‌خواهم توفیق تبیین و تکمیل این مباحث را به این بنده ناچیز و توفیق مطالعه و بهره‌مندی را به خوانندگان گرامی عطا فرماید.

سید رضی شیرازی

www.ketab.ir